

Protokół

dziewiętnastego posiedzenia sejmowego z dnia 24. Grudnia 1866.

Obecni: Marszałek Leon książę Sapieha.

Sekretarze: ks. Kaczała, Paszkowski, Zakrzewski.

Komisarz rządu: C. k. Radca Dworu Possinger - Choborski.

Posłów obecnych na początku 83, w ciągu posiedzenia 106.

Protokół posiedzenia z dnia 23. Grudnia odczytany przez sekretarza posła Zakrzewskiego przyjęty w całości.

Odczytano dalszy ciąg petycyj do Sejmu wniesionych aż do Nr. 137 włącznie.

Poseł hr. Borkowski wnosi, aby złożona przez niego petycja ze zmienionym statutem miasta Lwowa została odesłana do komisji statutowej z tem poleceniem, aby taż komisja zajęła się przedewszystkiem przejrzeniem tego statutu, i przedłożyła go jeszcze na teraźniejszej kadencji z pominięciem drukowania i sprawdzania. Izba uchwała zgodnie z życzeniem posła Borkowskiego.

Odczytano interpelację posła Rydzowskiego i współpodpisanych. 1) Czy i jakie kroki Wydział krajowy w przedmiocie fundacyi ś. p. Pelagii Russanowskiej poczynił? 2) Kiedy Wydział krajowy sprawozdanie Sejmowi przedłoży?

Poseł Ławrowski imieniem Wydziału krajowego odpowiada, że Wydział krajowy zgłosił się do c. k. Namiestnictwa o udzielenie objaśnienia tej sprawy, ponieważ dotąd żadnych aktów nie ma w Wydziale krajowym, co do przedmiotu tego, przeto Wydział sprawozdania zdać nie może.

Odczytano wniosek posła Adama Potockiego dostatecznie poparty następujący:

Wysoki Sejm zechce uchwalić:

Z ominięciem zwykłych form przekazuje się do rozbioru i do następnego sprawozdania w Izbie, komisji wysadzonej dla zmian w prawie wyborczem: Osoby stanu duchownego, zawiadujące parafiami; nie mogą być wybieranemi na posłów na Sejm krajowy. Izba przychyliła się do tego życzenia, i przekazuje wniosek komisji.

Z porządku dziennego następuje dalszy ciąg rozpraw nad budżetem.

Tytuł VII. Zasiłki dla zakładów naukowych i wychowania publicznego. — Referent poseł Kozłowski.

Część a) stypendya:

Pozycya 1. w kwocie 504 złr. i

Pozycya 2. „ „ 400 „ przyjęte.

Referent poseł Kozłowski odstępuje miejsca referentowi większości posłowi Zyblikiewiczowi.

Pozycja 3. Stypendya dla 10 uczniów szkoły rolniczej w Dublinach w kwocie 1000 złr. komisya zaleca jednogłośnie do przyjęcia — przyjęta.

Co do sposobów rozdawnictwa tych stypendyów dla Wydziału krajowego zastrzeżonego, większość komisji wnosi, aby Wysoka Izba zatrzymała sposób rozdawnictwa używany za czasów rządowej administracji funduszu krajowego, który na tem się zasadzał, iż komitet Towarzystwa agronomicznego wskazywał Rządowi krajowemu na 10 stypendyów dziesięciu najgodniejszych uczniów dla rozdania im tychże stypendyów.

Mniejszość zaś komisji jest zdania: „że rozdawnictwo przez Wysoką Izbę dla Wydziału krajowego zastrzeżone, wykonywane być winno w ten sposób, jak tego Wydział krajowy przy rozdaniu stypendyów tegorocznych od komitetu Towarzystwa rolniczego wymagał, i do czego tenże komitet na przyszłość w części zastosować się zobowiązał, mianowicie: ażeby w celu sumiennego rozdawnictwa wszystkie podania ubiegających się kandydatów wraz z propozycją dyrekcji szkoły, powodami propozycji i tabelą klasyfikacyjną przedkładane były.“

Posel Krzczunowicz wnosi nad obu wnioskami przejście do porządku dziennego. Izba większością przyjmuje przejście do porządku dziennego.

Część b) Wsparcie dla instytutów.

Pozycja 4. Zasiłek dla szkoły rolniczej w Dublinach 5000 złr. przyjęta.

Pozycja 7. Zasiłek dla szkoły rolniczej w Czernichowie 5000 złr. przyjęta.

Co do zastrzeżonego Wydziałowi krajowemu zwierzchniczego nadzoru szkół rolniczych, większość komisji wnosi: aby Wydziałowi służyło prawo li tylko nadzoru bez wdawania się w czynności zarządu szkoły. Mniejszość zaś wnosi: Wysoki Sejm uchwalić raczy: „Poleca się Wydziałowi krajowemu, ażeby unormowanie nadzoru zwierzchniczego nad szkołami rolniczymi w Dublinach i Czernichowie na tych podstawach przeprowadził, jakie przy dotychczasowych rokowaniach przez Wydział krajowy zajęte zostały.“

Posel Boczkowski wnosi, aby nad obu temi wnioskami przejść do porządku dziennego. Wniosek przejścia do porządku dziennego uchylony. Wniosek większości zostaje uchwalony.

Pozycja 5. Wsparcie dla zakładu głuchoniemych we Lwowie 1.050 złr. przyjęta.

Mniejszość komisji wnosi: Wysoki Sejm raczy uchwalić: „Poleca się Wydziałowi krajowemu, ażeby zażądał od zakładu głuchoniemych przedkładania sprawozdań i rachunków tak, jak je dyrekcya Wydziałowi stanowemu przedkładała.“

Wniosek mniejszości poddany pod głosowanie, upada.

Pozycja 6. Zasiłek dla teatru polskiego we Lwowie 4.200 złr. przyjęta. Komisya wnosi co do tej pozycji: Wysoka Izba uchwali: „Poleca się Wydziałowi krajowemu, by w drodze odpowiedniej fundacyę hr. Skarbka do dotrzymania przyjętego obowiązku utrzymania „dobrej sceny polskiej“ spowodował, w razie zaś niedotrzymania kontraktu fundusz krajowy od ponoszenia tego zasiłku na tak długo uwolnił, dopóki zobowiązania przyjęte wykonane nie zostaną.“ Wniosek ten upada.

Pozycja 8. Zasiłek dla Towarzystwa muzycznego we Lwowie 500 złr. przyjęta.

Pozycja 9. Zasiłek dla zakładu ciemnych we Lwowie 500 złr. przyjęta.

Pozycja 10. Zasiłek dla komisji fizyograficznej w Krakowie 1500 złr. przyjęta.

Pozycja 11. Zasiłek dla teatru polskiego w Krakowie 5000 złr. przyjęta. Komisya wnosi: Wysoki Sejm uchwali:

a) Sejm wyraża życzenie, ażeby c. k. Rząd zasiłek przez Sejm Rzeczypospolitej krakowskiej dla teatru polskiego w Krakowie wyznaczony, a przez Skarb Państwa aż do roku 1852 wypłacany, nadal uiszczać polecił;

b) Wydziałowi krajowemu poleca się, ażeby sprawę zasiłku dla teatru polskiego, co do funduszu, na jakich opartym był, rozpoznał, i wszelkie kroki przedsięwziął, ażeby ten zasiłek swemu przeznaczeniu przywróconym został.

Oba te wnioski przez głosowanie są przyjęte.

Komisyja budżetowa wnosi w załatwieniu petycji Towarzystwa gospodarczego rolniczego galicyjskiego do Sejmu wniesionej, by suma zasiłkowa dla szkoły w Dublinach w dwóch półrocznych ratach z góry, od dnia 1. Stycznia 1867 r. począwszy wypłacaną była. Izba wniosków ten przyjmuje.

W przedmiocie prośby panien Benedyktynek w Przemyślu Nr. 73. o udzielenie zapomogi z funduszy krajowych do ukończenia rozpoczętej restauracji gmachu klasztornego w Przemyślu, Sejm zgodnie z wnioskiem komisji przechodzi do porządku dziennego. Sprawozdawca poseł hr. Russocki wnosi w dalszym ciągu sprawozdania komisji budżetowej, załatwienie petycji komisji budżetowej przekazanych.

Co do petycji Nr. 99. dyrekcji akademii technicznej lwowskiej komisja wnosi: „Wysoki Sejm raczy uchwalić, na koszt wysłania ludzi fachowych na przyszłą wystawę paryżką sumę 1200 złr., których rozdanie Wydziałowi krajowemu zostawia się.“

Wniosek przyjęty.

Razem suma całego Tytułu VII. 25.854 złr.

Petycję gminy miasta Jezupola Nr. 55, o udzielenie wsparcia z funduszu przeznaczonego dla dotkniętych głodem, Sejm uchwała odstąpić Wydziałowi krajowemu, jako organowi wykonawczemu ustawy głodowej, do załatwienia.

Co do petycji Rady miasta Krakowa Nr. 74., o ulgę w kwaterunku przez dopłacenie z funduszu krajowego dodatków do wynagrodzenia za kwatunki ze skarbu publicznego płaconego, komisja wnosi odstąpienie tej petycji c. k. Namiestnictwu.

Poseł Koczyński wnosi petycję odesłać do Wydziału krajowego z poleceniem, by ułożył na przyszłą kadencję projekt do ustawy krajowej o kwaterunkach wojskowych. Wniosek posła Koczyńskiego jest przez Sejm przyjęty.

Nad petycją Nr. 37. Towarzystwa jedwabniczego w Białym o udzielenie wsparcia przez lat trzy po 300 złr. rocznie, Sejm zgodnie z wnioskiem komisji przechodzi do porządku dziennego.

Nad petycją Nr. 78. gminy stołecznego miasta Lwowa o wsparcie szkoły przemysłowej, Sejm również przechodzi do porządku dziennego.

Nad petycją Nr. 125. Wydział Towarzystwa bratniej pomocy słuchaczy akademii technicznej we Lwowie, o wyznaczenie rocznego datku dla tego Towarzystwa z funduszy krajowych, Sejm zgodnie z wnioskiem komisji przechodzi również do porządku dziennego.

Następnie sprawozdawca komisji budżetowej poseł Polanowski wnosi Tytuł VIII. Wydatki na restaurację i utrzymanie pomników historycznych.

Pozycję 3000 złr. na ołtarz P. Maryi w Krakowie zamieszczono według uchwały Wysokiego Sejmu z poprzedzającej sesji.

Drugą połowę sumy 6000 złr. przeznaczonych przez Sejm w Kwietniu r. 1866 na utrzymanie pomników historycznych: 3000 złr. wnosi komisja przeznaczyć na restaurację pomników kościoła Żółkiewskiego.

Poseł Czajkowski wnosi aby na cel ten suma 5000 złr. przeznaczoną została.

Wniosek posła Czajkowskiego w głosowaniu upada.

Utrzymanym jest wniosek komisji 3000 złr. na kościół Żółkiewski.

Izba przychyliła się nadto do wniosku komisji dodając na nieprzewidzianą restaurację pomników historycznych kwotę 500 złr. i polecając zamieścić takową w budżecie.

Razem suma Tytułu VIII. zostaje 6.500 złr.

Tytuł IX. Zwrot wsparcia dla dotkniętych klęską głodową mieszkańców. Komisja budżetowa wnosi przyjęcie tego działu w sumie 57.500 złr.

Poseł Kraiński daje objaśnienie, że z trzechmilionowej pożyczki przeznaczono wprawdzie 150.000 złr. na bezzwrotne datki, lecz gdy do zamknięcia rachunków nie wydano 150.000 złr. lecz 124.823 złr. 65½ ct.; tej zatem sumy $\frac{1}{3}$ część jest zwrotna Skarbowi Państwa na dniu 1. Stycznia 1867. Wynosi ona 41.608 złr. Odsetki 3⁰/₀ za rok 1866 czynią 6242 złr. zatem suma do wydania w tym roku będzie tylko 47.850 złr. wnosi zatem, aby suma w tym tytule położona była 47.850 złr.

Sprawozdawca oświadcza się zgodnie z wnioskiem posła Kraińskiego, i suma tego Tytułu uchwaloną jest 47.850 złr.

Tytuł X. Kwaterunkowe dla żandarmeryi.

Pozycye od 1 do 15. uchwalone według wniosku komisji w sumie 11.794 złr.

Pozycya 16. uchwalona zgodnie z wnioskiem 19.604 złr.

Pozycya 17. uchwalona zgodnie z wnioskiem 397 złr.

Razem cała suma Tytułu X. 31.795 złr.

Tytuł XI. Podatki i daniny.

Pozycya jedna 695 złr. przyjęta.

Przed zamknięciem posiedzenia poseł Rutowski jako przewodniczący komisji statutowej wnosi jako rzecz nagłą, aby Statut miasta Lwowa mający być przez komisję statutową przejrzany, jeszcze na tej kadencji Sejmu na jednym z posiedzeń na porządku dziennym zamieszczonym został. Izba oświadczyła się zgodnie z tym wnioskiem.

Poseł Tarczanowski zawiadomił, że z powodu choroby na posiedzeniach bywać nie może.

Marszałek wyznacza następujące posiedzenie we Środę d. 26. Grudnia na godzinę 6. wieczorem.

Na porządku dziennym:

- 1) Dalszy ciąg rozpraw nad budżetem.
- 2) Budżet indemnizacyjny.
- 3) Sprawozdanie komisji do spraw Wydziału krajowego.
- 4) Sprawozdanie komisji petycyjnej.

Posiedzenie zamknięto o godzinie $\frac{1}{2}$ do 3ciej.

F. Paszkowski.
St. Kaczala.

L. Sapieha wł. r.

Dalszy ciąg petycyj

wniesionych do Sejmu do dnia 24. Grudnia 1866.

132. Wyrobnicy w fabryce tytoniu w Winnikach przez posła Hubickiego proszą, aby ich dzieci nie były zmuszone do uczęszczania do osobnej szkoły ruskiej przez ks. Chomińskiego urządzonej.
 133. Hartinger Antoni i syn właściciele chromolitograficznego Instytutu w Wiedniu przez p. Hubickiego przedkładają tablice z rycinami w zawodzie nauki różnych gałęzi gospodarstwa wiejskiego, i proszą o poparcie tego przedsiębiorstwa przez zakupienie takich tablic dla tutejszych szkół ludowych.
 134. Gminy Niebylec, Jawornik, Konieczkowa, Gwoździanka, Bliźniówka i Małówka w obw. Rzeszowskim przez posła Zbyszewskiego o prawo do prezentowania nauczyciela szkoły trywialnej w Niebylcu.
 135. Sobolewscy Eligiusz i Karolina przez posła Pietruskiego ofiarują swój majątek, jako to dobra Jawora dolna i górna na fundacyę krajową dla uczniów kształcących się na nauczycieli wiejskich.
 136. Gmina Iwanowiecka w pow. Kopyczyńce przez posła Borysikiewicza o przyłączenie do powiatu Trembowelskiego.
 137. Burmistrz miasta Lwowa przez hr. Borkowskiego przedkłada statut tej gminy zmieniony stosownie do Najwyższego postanowienia z d. 20. Października 1866.
-

DALEKŲ GAIŠIŲ

1866

Z drukarni K. Pillera 1866.
